

*Макарець Ю. С.,
доцент кафедри української мови
Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова*

ДО ПИТАННЯ ПРО ДЕВІАТИВНІСТЬ ТЕКСТІВ УКРАЇНСЬКИХ ІНТЕРНЕТ-ЗМІ (НА ПРИКЛАДІ ІНТЕРНЕТ-ВИДАННЯ «УКРАЇНСЬКА ПРАВДА»)

Анотація. Стаття присвячена проблемі функціонування української мови в Інтернеті, зокрема в інтернет-ЗМІ. Основні лінгвальні девіації проаналізовані на матеріалі текстів, які пропонує своїй читацькій аудиторії інтернет-видання «Українська правда».

Ключові слова: мовна політика, інтернет-видання, інтернет-ЗМІ, лексичні девіації, граматичні девіації.

Постановка проблеми. В умовах віртуалізації комунікативного простору й збільшення часу, який сучасна людина проводить у режимі он-лайн, зростає значення кількісних і якісних показників присутності мови в інтернет-середовищі для зміцнення її позицій в суспільстві і тим більше – для її просування. Тому забезпечення належного функціонування національної мови в Інтернеті має бути невід'ємним складником національної мовної політики.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблеми комунікації у віртуальному середовищі уже неодноразово ставали предметом наукового інтересу. Лінгвістів цікавлять, з одного боку, стратегії й тактики її побудови, з іншого – її вербальні особливості та девіативні й помилкобезпечні явища. Вивченню лінгвостилістичних та лінгвокомунікативних особливостей спілкування в Інтернеті присвятили наукові розвідки А. Белова, Н. Білан, С. Гладковський, О. Дмитрієва, С. Зайцева, М. Каратаєва, С. Козиряцька, Л. Компанцева, Л. Пономаренко, О. Рибалко, О. Тищенко, С. Чемеркін та ін. Увагу громадських активістів і журналістів сьогодні привертає питання популярності й захищеності мови у віртуальному просторі, про що свідчать численні проведені ними соціологічні опитування та дослідження (О. Ільків [1], А. Михальченко [2], А. Рибка [3], С. Свідлов [4] та ін.). Разом із тим стан екології української мови в Інтернеті та державна мовна політика свідчать про потребу подальшого дослідження мовного виміру УАнету.

Метою статті є дослідження стану української мови у вітчизняних інтернет-ЗМІ, зокрема аналіз лексичних і граматичних девіативних явищ у повідомленнях та виявлення їхніх причин.

Виклад основного матеріалу. За даними проекту W3Techs, який фіксує статистику щодо використання веб-технологій, станом на 10 квітня 2018 року українська мова посідає 29-те місце (в рейтингу 42 позиції) за поширеністю в Інтернеті: її використовують 0,18% сайтів (статистика складена на основі аналізу топ-10 000 000 веб-сайтів за даними Alexa). Потрібно відзначити хоч і незначне, але зростання показника: на 1 січня 2017 року він становив 0,13%. Лідерами рейтингу очікувано є англійська (51,2%) та російська (6,8%) мови. Непокоїть те, що українську в цьому рейтингу випереджають чеська, грецька, угорська, данська, словацька, болгарська тощо [5] – мови країн, які Україна значно випереджає за кількістю користувачів Інтернету [6].

Головним важелем, який дав би змогу вплинути на ці показники й покращити їх, має стати продумана державна мовна політика і як один з її важливих проявів – національно орієнтоване мовне законодавство. Однак чинний до 2018 року Закон України «Про засади державної мовної політики» замість зміцнити позиції української мови фактично скасував будь-яку регламентацію мовного формату засобів масової інформації. Відповідно до п. 3 ст. 24 «телерадіоорганізації України можуть на власний розсуд вести мовлення державною мовою, регіональними мовами або мовами меншин, мовами міжнародного спілкування та іншими мовами – як однією, так і кількома мовами», а «мова друкованих засобів масової інформації визначається їх засновниками відповідно до установчих документів» [7]. Про мову інтернет-ресурсів взагалі не йдеться. Як наслідок, українська мова не має належного представлення в мережі ні в кількісному, ні в якісному вимірах.

28 лютого 2018 року Закон України «Про засади державної мовної політики», що в 2012 році значно розширив сферу використання регіональних мов в Україні й фактично уможливив офіційну двомовність регіонів, був визнаний неконституційним на підставі порушення процедури його прийняття. Тож, до ухвалення нового мовного закону мовні відносини в Україні регулює тільки ст. 10 Конституції України, яка визначає українську мову єдиною державною. Очевидно, що подібний законодавчий вакуум має бути заповнений. Наразі у Верховній Раді зареєстровані кілька законопроектів, що стосуються мовних відносин в Україні: законопроекти № 5556 («Проект Закону про мову в Україні» від 19.12.2016 р.) [8], № 5669 («Проект Закону про функціонування української мови як державної та порядок застосування інших мов в Україні» від 19.01.2017 р.) [9], № 5670 («Проект Закону про державну мову» від 19.01.2017 р.) [10] та № 5670-д («Проект Закону про забезпечення функціонування української мови як державної» від 09.06.2017 р.) [11]. З них тільки у двох останніх згадано окремо про регулювання функціонування мов у інтернет-середовищі, в решті ж саме поняття всесвітньої мережі відсутнє, можливо, на підставі припущення, що інтернет-магазини, інтернет-видання, інтернет-представництва тощо мають підпадати тим самим нормам, що й їхні невіртуальні відповідники.

У законопроекті № 5670-д від 09.06.2017 р. передбачено, що інтернет-представництва (зокрема інтернет-сайти, сторінки в соціальних мережах тощо) органів державної влади, підприємств, установ і організацій державної та комунальної власності, зареєстрованих в Україні ЗМІ, юридичних осіб приватного права та фізичних осіб-підприємців, які реалізують товари й послуги в Україні, мають бути виконані державною мовою (п. 6 ст. 23) [11]. Також зазначено, що ці веб-сторінки можуть мати й версії іншими мовами, але саме українськомовна має

завантажуватися за замовчуванням і мати не менший обсяг інформації, ніж інші. Прийняття такої норми мало би вирішальне значення для ствердження позицій української мови у вітчизняному секторі Інтернету. Про таку необхідність свідчить і статистика. Так, наприклад, аналіз сайтів 55 провідних інтернет-магазинів, послугами яких користуються українці, засвідчує, що їх українськомовна версія здебільшого є вторинною (на березень 2018 року тільки російськомовну версію сайту мали інтернет-магазини «Abo», «Aks.ua», «Avic», «Bigl», «Bonprix», «BT-SHOP», «DENIKA», «Easybay», «EXPOFREE», «F.ua. Тот самый магазин», «FISHKI», «FOTOMOST», «FUNDUK», «laModa», «MANZANA», «MEDMAG», «Mobilluck.ua», «Modnakasta», «Moю», «PALLADIUM», «Pampik», «Patifon», «Price.ua», «Red, Repka», «STORM», «Stylus», «TABLETka», «TeleMart», «TOPTV», «VCENE.com», «База автозвука», «Цитрус»). Можливість обрати також українськомовну версію своїм користувачам пропонували «27.ua», «5ок», «City.com», «Clasno», «Comfy», «Foxtrot», «FULLhouse», «ITbox», «Kedoff.net», «KLONDAYK», «Kyivstar», «leBoutique», «Makeup», «NEO24», «Prom», «Rozetka», «specinstrument», «Алло», «Ельдорадо», «Інтертоп», «Клуб сімейного дозвілля»). Жоден з розглянутих сайтів не підтримує тільки українськомовну версію, натомість більше 63% доступні тільки російською, решта двомовні, в яких першою вантажиться російськомовна версія.

Мова інтернет-магазинів – показник використання мови в бізнесі, її економічної вартості. Соціальний статус мови найяскравіше демонструє її позиція в ЗМІ. Станом на 10 квітня 2018 року більшість інформаційних і новинних порталів УАнету залишаються російськомовними. Серед досліджених 25-ти з них, які є провідними постачальниками новин для українських користувачів, 40% – російськомовні («Hronika.info», «Newsoboz», «Newsyou.info», «Буквы», «Капитал», «Контракты», «Остров», «Реалист», «Фокус»), 36% мають і українську, і російську версії («Newsonе», «UNN», «ZIK», «Інерфакс-Україна», «Сегодня», «ТСН», «Укрінформ», «Українська правда», «Уніан», «Цензор.НЕТ»), 12% – українськомовні («Zaxid.net», «Експрес», «Український тиждень») й ще 12% – двомовні, що друкують матеріали і російською, і українською мовами паралельно без перекладу («Багнет», «ПЛ» («Публичные люди»), «Хвиля»).

Серед інформаційних порталів значна частина таких, що пропонують користувачам і українськомовну, і російськомовну версії. Однак це не означає, що вони є тотожними: деякі матеріали доступні тільки однією з цих мов, переважно російською, а українськомовна версія часто залишається неповною (як, наприклад, у випадку «УНІАН»). До того ж у більшості випадків спочатку вантажиться російськомовна версія, українську ж можна обрати як опцію. Якщо портал друкує матеріали і російською, і українською, то не йдеться про пропорційне використання обох мов. Наприклад, портал «Newsonе» пропонує користувачам можливість обрати українську мову, але при цьому в перекладі можна побачити тільки назви рубрик, а на «двомовних» сайтах «Хвиля» та «Багнет» повідомлень українською трапляється 2–3 протягом дня.

Інтернет-видання «Українська правда», за даними LiveInternet, є одним із десяти найвідвідуваніших сайтів України. У середньому щодня протягом трьох перших місяців 2018 року сайт відвідували 497,5 тис. осіб [12]. Користувачі можуть обрати за бажанням українську або російську версію сайту. Однак не всі матеріали, які пропонує інтернет-видання

своїм читачам, доступні українською мовою, особливо це стосується блогів та колонок: часто в українській версії можливий переклад тільки заголовку, тоді як сама стаття подана російською мовою. Тексти ж, написані українською, часто мають високий рівень девіативності. Показово, що більшість помилок, які трапляються, – саме ті, проти яких застерігають поради з культури української мови Б. Антоненко-Давидовича («Як ми говоримо»), С. Караванського («Секрети української мови»), «Пошук українського слова, або Боротьба за національне «Я», «До зір крізь терня, або Хочу бути редактором» та ін.), О. Сербенської («Антисуржик»), О. Пономарева («Культура слова: Мовностилістичні поради»), Р. Вихованця («Розмовляймо українською»), К. Городенської («Українське слово у вимірах сьогодення»), І. Фаріон («Мовна норма: знищення, пошук, віднова (культура мовлення публічних людей)») та про які йдеться в «Словнику-довіднику з культури української мови» (Д. Гринчишина, А. Капелюшного, О. Сербенської, З. Терлака). Це дає підстави стверджувати, що основна причина лексичної і граматичної девіативності текстів інтернет-видань – недостатня увага працівників інтернет-медіа до культури мовлення та неналежна фахова підготовленість редакторів. У зв'язку із цим суржикізовані граматичні форми й лексичні одиниці легко потрапляють у тексти видань, читацька аудиторія яких починає сприймати аномативи як належне, що зрештою веде до закріплення їх у мовленнєвій практиці українців.

Лексична девіативність текстів «Української правди» виявляється, перш за все, в значній кількості кальок з російської мови, наприклад: *Депутати Верховної Ради з кількох спроб так і не змогли включити до порядку денного законопроекти про відтермінування та скасування декларування для громадських активістів... (5); Цей процес включає також підготовку особового складу... (9); Також знайдено окремі елементи відтисків і штампів українською і польською мовами... в тому числі і підроблені бланки... (11); Родичі загиблих і постраждалих під час зустрічі з Бастрикіним попросили оцінити дії пожежних (13); Для громадських активістів, які отримують кошти, майно в рамках реалізації в Україні програм (проектів) технічної або іншої, в тому числі безповоротної, допомоги у сфері запобігання, протидії корупції... (15); Наприкінці минулого року він повернувся до Києва і в даний час під ім'ям Женя Таковський... поєднує викладання йоги з буддистськими практиками (28); Про це важливо не забувати всякий раз, коли заходиш всередину (30); Тут багато таких же зелених покажчиків, що ведуть, в кінцевому рахунку, до трьох виходів/входів у комплекс і на підземний паркінг (30); У першу чергу, вони стежать за користувачами для створення ефективної реклами (37); Таким чином Волкер відреагував на інцидент, який стався 5 квітня біля окупованого населеного пункту Кременець (43); У ключового гравця ринку Дмитра Фірташа говорять про патріотизм, а фермери бояться монополізації ринку і росту цін (38). Натомість правильно було би: внести до порядку денного, процес передбачає, зокрема замість в тому числі, пожежники замість пожежні, за програмами чи в межах програм замість в рамках реалізації програм, тепер чи сьогодні замість у даний час, щоразу замість всякий раз, таких самих замість таких же, врешті замість в кінцевому рахунку (а краще й взагалі без цього вставного компонента), перш за все замість у першу чергу, так або в такий спосіб замість таким чином, зростання цін замість ріст цін.*

Сучасні автори помітно зловживають і запозиченнями з англійської мови, що набувають все більшої популярності. Фактично англіцизми перетворилися на один із «мовних трендів», оскільки мають нібито засвідчити знання англійської мови тими, хто їх вживає: Близько місяця тому публічні звинувачення в *харасменті* прогрімали і на пострадянському просторі (32); *І комісія з етики, по суті, визнала нормою можливість сексуальних домагань до журналістів з боку ньюзмейкерів* (32); *Що встигли «назбирати» про вас і на основі яких показників вас таргетують, можна переглянути* (37).

Хибують тексти й на неправильне слововживання, зумовлене нерозумінням семантичних відтінків слів або й відношень між позначуваними поняттями. Наприклад: *Як пише у Facebook речниця лідера «Свободи» Олега Тягнибока Христини Равлюк, орієнтовний графік маршруту – хода до Кабміну, ВР і АП* (7; маршрут ходи); *Як відомо, увечері 18 жовтня 2017 року в Харкові сталася смертельна аварія за участю автомобіля Lexus, який їхав на червоне світло і від зіткнення з Volkswagen Touareg вилетів на тротуар та перекинувся. Аналіз показав присутність у сечі Зайцевої опіатів у момент скоєння ДТП* (12; яку спровокував; наявність опіатів; у момент ДТП); *Керівник Спеціалізованої антикорупційної прокуратури Назар Холодницький пояснює, що як процесуальний керівник у кримінальних провадженнях має право сам вирішувати, яку кількість інформації розкривати* (14; обсяг інформації); *Британські чиновники вважають, що напад такого типу міг бути виконаний лише людиною (або кількома людьми), спеціально навченими...* (23; напад могли скоїти або вчинити); *Тобто складається традиційна картина – всі хочуть демократії, порядку, справедливості і так далі, але не бажають починати з себе* (31; вимальовується картина); *Посилаються свідчення на користь того, що інцидент не був терористичною атакою* (39; отримують або стає все більше свідчень).

Мають тексти видання й низку граматичних аномалій. Перш за все, привертає увагу зловживання пасивними формами дієслів із постфіксом -ся, разом з якими іноді вживають іменник на позначення об'єкта у формі називного відмінка (а часом – й іменник на позначення суб'єкта в орудному відмінку), що властиво книжним стилям російської мови, але нетипово для української мови. Проте повідомлення «Української правди» рясніють формами *повідомляється, зазначається, згадувалося, уточнюється, очікується, наголошується* тощо. Їх уживання стало масовим явищем: *Спецслужбам якої країни вони мали намір передати секретні документи, також не уточнюється, – йдеться в повідомленні* (1); *Повідомляється, що один з них раніше притягувався до відповідальності за державну зраду* (1); *...Наказ про підвищення тарифів Мінінфраструктури це погоджується причетними відомствами. Про це повідомляється на сайті Укрзалізниці* (2); *Холодницький застеріг, що записи, які приховано велися у його кабінеті, можуть бути використані для спекуляцій проти нього...* (3); *У плані зазначалися імена ватажків проросійських заворушень...* (8); *Раніше у розслідуванні програми «Схеми» зазначалося, що...* (9); *Наголошується, що проти кору не мають щеплень 83% хворих* (10); *У суді зазначили, що якщо ця інформація підтвердиться, її врахують...* (12); *...Передбачається звільнити зазначених осіб від адміністративної та кримінальної відповідальності... Проектом закону пропонується встановити, що дія Закону України «Про запобігання корупції» не поширюється на громадських активістів... Передбачається, що зазначені*

особи не будуть притягатися до кримінальної відповідальності... Раніше повідомлялося, що НАЗК підтримує скасування електронного декларування... (15); *...Це ставка оренди, яка встановлюється і вираховується державою...* (16); *...Відділ зі зв'язків з громадськістю ГУ МВС України... повідомив, що інформація... не підтвердилася* (18); *...Відповідний допит очікується після 11 квітня* (19); *...«Гіві» вважається загиблою особою. Але... факт смерті підтверджується свідоцтвом про смерть, яке видається органом РАГСу* (21); *...Озвучувалися різні прізвіща фаворитів Адміністрації президента* (27).

Частими в аналізованих текстах є й помилки керування, зумовлені то впливом російської мови, то простим незнанням норм української літературної мови, або й недоглядом: *Бурбак також запевнив, що його фракція проголосує скасування електронного декларування до антикорупційних активістів* (6); *...Проливають світло на приховані кампанії та гібридну війну з чітким зазначенням фінансування кібернападів, розповсюдження фейкових новин, хабарі, проплачені акції і навіть конкретну «ціну» за повалення української влади в регіоні* (8); *...Муратов пропонував властиві \$181000 на поширення проросійського заколоту далі на захід від Донбасу* (8). Традиційними є також помилки у вживанні прийменників згідно з та відповідно до: *Зазначається, що 4G надається всім абонентам Київстар без додаткової плати згідно діючих тарифних планів* (36).

Вплив російської мови на українськомовний текст виразно виявляється в помилках узгодження, коли головне слово має різне значення роду в українській та російській мовах (а також при координації підмета й присудка, коли різною є родова належність іменника, що виступає в ролі підмета): *...Раніше громадська організація «Загальноукраїнське бюро розслідування» подала до суду позов з вимогою визнати протиправним бездіяльність Міністерства юстиції...* (25); *Нетаньяху у відповідь написав..., що армію його країни не повинні «повчати ті, хто протягом багатьох років бомбардує мирне населення», маючи на увазі Туреччину і її операції проти курдів в Сирії, Іраку і самій Туреччині* (26); *Десятки тисяч палестинців... зібралися... уздовж обгородженого 65-кілометрового кордону, де було розгорнуті наметові містечка...* (26). Подібні помилки свідчать, що відбувається дослівний переклад російськомовного тексту, при цьому той, хто перекладає, не має навичок фахового перекладача, оскільки не враховує зміну граматичних значень слів у мові-джерелі й мові перекладу. Під впливом російської мови в українськомовному тексті з'являються й неправильно утворені відмінкові форми іменників, традиційно переважно йдеться про форми місцевого відмінка множини й родового відмінка однини іменників чоловічого роду другої відміни, наприклад: *Президент Туреччини Реджеп Ердоган назвав главу уряду Ізраїлю Біньяміна Нетаньяху «загарбником» і «терористом»* (26); *Двері виходять на сходовий майданчик та вихід на широкий поздовжній балкон, звідки можна спуститись на перший поверх по залізним драбинам* (30); *Пожежа в торгово-розважальному центрі російського Кемерова, яка забрала життя десятки невинних дітей* (30).

Сучасні граматики української мови та порадики з культури української мови одноголосно стверджують: українській мові не властиві форми активних дієприкметників теперішнього часу на -уч (-юч), -ач (-яч), а масова поява їх у словниках, укладених за радянських часів, стала наслідком ідеологічної боротьби на «мовному фронті» та курсу на наближення української мови до російської. Тому вітчизняні лінгвісти пропону-

ють численні способи заміни цих форм, що дало би змогу позбутися наслідків штучної деформації норм української мови. Натомість тексти новин продовжують ними ряснити: *Зазвичай такий ретрит триває 3 роки, але кийському практикуючому цього терміну здалося мало...* (28); *І якою б тривожною думка не була, в її корені, в самій її суті завжди є сяюча порожнеча* (28); *Інколи йому легше дочекатись нового президента, ніж виконувати команди діючого* (29); *Вказівників або просто немає, або вони направлені на закритий чи навіть неіснуючий вихід* (30); *Напередодні власник ТРЦ Гарік Корогодський у Facebook... запросив бажаних поспостерігати за навчаннями... Всередині ТРЦ розпитуємо відпочиваючих підлітків...* (30); *...Обізнаність може допомогти уникнути фатальної трагедії як вам, так і оточуючим* (30).

Досить часто трапляються в «Українській правді» й прикметникові форми на -очн(ий), утворені від іменників жіночого роду на -к(а) з попереднім приголосним. Вони також увійшли в словники української мови за радянських часів і мають питомо українські відповідники, які, однак, автори текстів не враховують: *Як відомо, оціночна вартість усіх активів... сягнула 568,9 мільйона гривень* (22); *Там буде реалізована двостороння галерея і дві злітно-посадочні смуги* (34); *Затримане судно із командою відконвоювали до порту Бердянська для проведення подальших перевірочних та процесуальних дій* (35). Тексти засвідчують й інші девіативні деривати, наприклад: *У березні з'ясувалося, що в кабінеті глави САП Холодницького була встановлена прослушка* (3); *У трьохповерховому комплексі площею 166 тис. квадратних метрів...* (30); *Відтепер на телебаченні діють квоти на україномовний продукт* (46).

Подекуди автори матеріалів, опублікованих на новинному порталі, порушують норми побудови синтаксичних конструкцій (як простих, так і складних речень), не дотримуються закономірностей структурно-семантичної організації речень в українській мові, наприклад: *І це одною квартирою у столиці з такою ж площею володіє її колишній чоловік, якою керівниця Держаудиту має право безоплатного користування* (20); *Британські чиновники вважають, що напад такого типу міг бути виконаний лише людиною (або кількома людьми), спеціально навченими поводженню з «Новічком»* (23); *Працівник книгарні на третьому поверсі запрошує пройтись стелажми з книгами* (30); *Весняною повинню підтоплено частину міста Охтирка Сумської області* (24); *З початку акцій протесту 30 березня, коли десятки тисяч людей вийшли на прикордонну територію з Ізраїлем, з вимогою забезпечити право на повернення палестинських біженців, в даний час застрелено 31 палестинця* (41).

Висновки. Наведений перелік девіативних явищ може бути продовжений, адже тексти рясніють і невинуватими тавтологіями, не враховують вимог евфонії, в них часто не дотримані норми української пунктуації тощо. Основна причина цього – недостатня увага до культури мовлення працівниками інтернет-видання або й їхня фахова невідповідність. Новинні портали пропонують читачам чималу кількість повідомлень ледь не цілодобово, а тому часто нехтують їхньою якістю, зважаючи тільки на інформативність та новизну інформації, що дає їм змогу, як кажуть журналісти, «виграти новину», тобто опублікувати її першими. При цьому не зважають на те, що девіативний текст сприяє закріпленню лексичних і граматичних девіацій у мовленні українців (а у випадку, якщо читач розпізнає девіативні явища, – знецінює сам текст повідомлення, а отже, й україномовну версію сайту), замість того, аби представляти на загал мову в її

найкращих зразках. Тож, подальші дослідження варто спрямувати на розроблення питання мовної сертифікації інтернет-видань, що дало би змогу зробити їх дієвим інструментом національноорієнтованої мовної політики в Україні.

Література:

1. Ільків О. Як громадська ініціатива вилинула на створення україномовного сайту. URL: http://tvoemisto.tv/news/yak-gromadska-initsiatyva-vplynula-na-stvorenyya-ukrainomovnogoy-saytu_81607.html
2. Михальченко А. Чи українським є інтернет-простір в Україні? URL: <http://zrada.today/prognози-i-dumki/cikavo-znati/chikrayinskim-ie-internet-prostir-v-ukrayini>
3. Рибка А. Українська мова й комерція : несумірність чи перспектива. URL: <http://language-policy.info/2016/03/ukrajinska-mova-j-komertsiya-nesumirnist-chy-perspektyva/>
4. Свідлов С. Становище української мови в українському сегменті інтернету. URL: <http://language-policy.info/2016/10/stanovysche-ukrajinskoji-movy-v-ukrajinskomy-sehmenti-internetu/>
5. Usage of content languages for websites. URL: https://w3techs.com/technologies/overview/content_language/all
6. Internet Users by Country (2016). URL: <http://www.internetlivestats.com/internet-users-by-country/>
7. Про засади державної мовної політики: Закон України від 03.07.2012 (втратив чинність). URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/5029-17>
8. Проект Закону про мови в Україні № 5556 від 19.12.2016 р. URL: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=60750
9. Проект Закону про функціонування української мови як державної та порядок застосування інших мов в Україні № 5669 від 19.01.2017 р. URL: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=60952
10. Проект Закону про державну мову № 5670 від 19.01.2017 р. URL: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=60953
11. Проект Закону про забезпечення функціонування української мови як державної № 5670-д від 09.06.2017 р. URL: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=61994
12. LiveInternet (рейтинг сайтів). URL: <https://www.liveinternet.ru/rating/uk/#geo=ua>
13. Белова А.Д. Віртуалізація комунікативного простору. URL: http://philology.knu.ua/files/library/movni_i_konceptualni/52/10.pdf
14. Петровець О. «Закон Ківалова-Колесніченка» скасовано. Що далі? URL: <https://www.pravda.com.ua/columns/2018/03/7/7173902/>
15. Тищенко О. Мова інтернет-спілкування: стиль, норма, освіта. Дивослово. 2012. № 11. С. 35–39.
16. Чермеркін С. Українська мова в інтернеті. URL: http://www.interklasa.pl/portal/dokumenty/ridna_mowa_uk/index.php?page=rm26_05

Джерела ілюстративного матеріалу:

1. <https://www.pravda.com.ua/news/2018/04/3/7176605/>
2. <https://www.epravda.com.ua/news/2018/04/3/635628/>
3. <https://www.pravda.com.ua/news/2018/04/3/7176603/>
4. <https://www.pravda.com.ua/news/2018/04/3/7176600/>
5. <https://www.pravda.com.ua/news/2018/04/3/7176598/>
6. <https://www.pravda.com.ua/news/2018/04/3/7176591/>
7. <https://www.pravda.com.ua/news/2018/04/3/7176590/>
8. <https://www.pravda.com.ua/news/2018/04/3/7176579/>
9. <https://www.pravda.com.ua/news/2018/04/3/7176568/>
10. <https://www.pravda.com.ua/news/2018/04/3/7176562/>
11. <https://www.epravda.com.ua/news/2018/04/2/635601/>
12. <https://www.pravda.com.ua/news/2018/04/2/7176546/>
13. <https://www.pravda.com.ua/news/2018/04/2/7176553/>
14. <https://www.pravda.com.ua/news/2018/04/3/7176614/>
15. <https://www.pravda.com.ua/news/2018/04/2/7176529/>

16. <https://www.pravda.com.ua/news/2018/04/2/7176531/>
17. <https://www.pravda.com.ua/news/2018/04/2/7176521/>
18. <https://www.pravda.com.ua/news/2018/04/2/7176519/>
19. <https://www.pravda.com.ua/news/2018/04/2/7176517/>
20. <https://www.pravda.com.ua/news/2018/04/2/7176514/>
21. <https://www.pravda.com.ua/news/2018/04/2/7176496/>
22. <https://www.pravda.com.ua/news/2018/04/2/7176502/>
23. <https://www.pravda.com.ua/news/2018/04/2/7176493/>
24. <https://www.pravda.com.ua/news/2018/04/2/7176482/>
25. <https://www.pravda.com.ua/news/2018/04/2/7176498/>
26. <https://www.pravda.com.ua/news/2018/04/2/7176453/>
27. <https://www.pravda.com.ua/articles/2018/03/30/7176208/>
28. <http://life.pravda.com.ua/society/2018/03/30/229876/>
29. <https://www.pravda.com.ua/articles/2018/03/29/7176123/>
30. <https://www.pravda.com.ua/articles/2018/03/28/7176011/>
31. <https://www.pravda.com.ua/columns/2018/04/6/7176871/>
32. <https://www.epravda.com.ua/columns/2018/04/6/635737/>
33. <https://www.pravda.com.ua/news/2018/04/6/7177012/>
34. <https://www.epravda.com.ua/news/2018/04/6/635783/>
35. <https://www.pravda.com.ua/news/2018/04/6/7177007/>
36. <https://www.epravda.com.ua/news/2018/04/6/635775/>
37. <https://www.epravda.com.ua/publications/2018/04/6/635755/>
38. <https://www.epravda.com.ua/publications/2018/04/6/635688/>
39. <https://www.pravda.com.ua/news/2018/04/7/7177079/>
40. <https://www.pravda.com.ua/news/2018/04/7/7177071/>
41. <https://www.pravda.com.ua/news/2018/04/7/7177074/>
42. <https://www.eurointegration.com.ua/news/2018/04/7/7080060/>

43. <https://www.pravda.com.ua/news/2018/04/7/7177066/>
44. <https://www.pravda.com.ua/news/2018/04/7/7177061/>
45. <https://www.pravda.com.ua/news/2018/04/7/7177065/>
46. <https://www.pravda.com.ua/news/2017/10/13/7158217/>

Макарець Ю. С. К вопросу о девиативности текстов українських інтернет-СМІ (на прикладі інтернет-видавання «Українська правда»)

Анотація. Стаття присвячена проблемі функціонування українського мови в Інтернеті, в частині в інтернет-СМІ. Основні лінгвальні девиції проаналізовані на матеріалі текстів, які пропонує своїй читальській аудиторії інтернет-видавання «Українська правда».

Ключові слова: мовна політика, інтернет-видавання, інтернет-СМІ, лексическі девиції, граматическі девиції.

Makarets Yu. On the issue of the deviation of Ukrainian Internet media texts (on the example of Internet edition «Ukrayinska Pravda»)

Summary. The article is focused on the problem of functioning of the Ukrainian language in the Internet, in particular in Internet media. The main linguistic deviations are analyzed on the material of the texts, which are offered to its readership by Internet edition 'Ukrayinska Pravda'.

Key words: language policy, Internet edition, Internet media, lexical deviations, grammatical deviations.